

بررسی اندکس‌های رادیوگرافیک مچ دست در بی‌ثباتی‌های این مفصل

چکیده

زمینه و هدف: در بررسی رادیوگرافیک بی‌ثباتی‌های مچ دست، روش استاندارد، اندازه‌گیری یک سری زوایا و جدیداً، نسبت تری‌انگولاسیون در رادیوگرافی لترال مچ دست است. این مطالعه، به منظور مقایسه این اندازه‌ها در مفاصل سالم و مفاصل دچار بی‌ثباتی انجام گرفت.

روش بررسی: ۱۹ رادیوگرافی طبیعی، ۲۱ رادیوگرافی با الگوی بی‌ثباتی پالمار و ۱۹ رادیوگرافی با الگوی بی‌ثباتی دورسال که در وضعیت نیم رخ واقعی گرفته شده بودند، به مطالعه وارد شدند. در هر رادیوگرافی، ۶ متغیر (زوایای کاپیتولونیت، رادیولونیت، رادیوکیپیتیت، اسکافولونیت، رادیواسکافوئید و نسبت تری‌انگولاسیون)، اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: بین گروه‌های پالمار و نرمال، اختلاف زوایای رادیولونیت، کاپیتولونیت و نسبت تری‌انگولاسیون و بین گروه‌های دورسال و نرمال، اختلاف زوایای رادیولونیت، اسکافولونیت و نسبت تری‌انگولاسیون، از نظر آماری معنی‌دار بود. همچنین مرز مشخصی برای زاویه طبیعی و غیرطبیعی وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به این نتایج، به نظر می‌رسد اندازه زوایا، به تنهایی، دلیل کافی بر بی‌ثباتی در مچ دست نباشد، اگر چه از میان اندکس‌ها، زاویه رادیولونیت و نسبت تری‌انگولاسیون، از بقیه دقیق‌تر هستند.

کلیدواژه‌ها: ۱- رادیوگرافی ۲- بی‌ثباتی ۳- مچ دست

*دکتر علیرضا سعید I

دکتر علیرضا جلیل‌زاده II

تاریخ دریافت: ۸۵/۳/۲۳، تاریخ پذیرش: ۸۵/۷/۱۰

مقدمه

تقریباً همزمان با کشف اشعه ایکس و انجام رادیوگرافی (سال ۱۹۰۰)^(۱)، به ناهنجاری در ارتباطات رادیولوژیک استخوان‌های مچ دست، توجه شد، ولی در سال ۱۹۷۲ بود که گروه Linscheid، به موضوع بی‌ثباتی‌های مچ دست، توجه ویژه نشان دادند.^(۲) براساس تقسیم‌بندی آنان، بی‌ثباتی مچ دست می‌تواند با پارگی لیگامان‌های داخلی (Intrinsic ligaments of wrist joint) و یا با پارگی لیگامان‌های خارجی (Extrinsic ligaments) همراه باشد که نوع اول، خود به انواع پالمار [جهت لونیت به کف دست و یا الگوی

بی‌ثباتی پالمار (Palmar(volar) intercalated segment instability=VISI)] و دورسال [جهت لونیت به پشت دست و یا الگوی بی‌ثباتی دورسال (Dorsal intercalated segment instability=DISI)] تقسیم می‌شود.

امروزه نیز روش استاندارد برای بررسی این بی‌ثباتی‌ها، رادیوگرافی لترال مچ دست و زوایای بین استخوان‌هاست. جدیدترین روشی که برای افتراق بین رادیوگرافی مچ دست طبیعی و مچ دست دچار بی‌ثباتی مطرح شده، روش تری‌انگولاسیون است که از نسبت فاصله دو قطب استخوان

I) استادیار و متخصص جراحی استخوان و مفاصل و دارای فلوشیپ جراحی دست، بیمارستان دکتر باهنر، خیابان قرنی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کرمان، کرمان، ایران (*مؤلف مسؤول).

II) دستیار جراحی استخوان و مفاصل، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کرمان، کرمان، ایران.